

Dosarul nr.2rac-317/2019

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (C. Guzun)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (S. Iorgov, O. Cojocaru, E. Clim)

Î N C H E I E R E

07 august 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Panax-Ginseng”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea Comercială „Adi Stil” Societate cu Răspundere Limitată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Panax-Ginseng” privind încasarea datoriei și a dobânzii de întârziere,

și cererea reconvențională depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Panax-Ginseng” împotriva Societății Comerciale „Adi Stil” Societate cu Răspundere Limitată privind anularea actelor juridice,

împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 03 august 2016 SC „Adi Stil” SRL a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Panax-Ginseng” privind încasarea datoriei, dobânzii de întârziere precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, între SC „Adi Stil” SRL și SRL „Panax-Ginseng” au fost instituite raporturi de prestare a serviciilor, în baza cărora SC „Adi Stil” SRL s-a obligat de a-i livra marfa (construcții din profiluri termice - panouri, elemente de sprijin, rame), iar SRL „Panax-Ginseng” s-a obligat de a achita prețul pentru marfa livrată.

Pe parcursul lunii decembrie 2014 reclamantul a efectuat în adresa pârâtului câteva livrări conform facturilor fiscale: nr. DV 5358105 din 01 decembrie 2014 în sumă ce 118 545 de lei; nr. DV 7129929 din 04 decembrie 2014 în sumă de 118047,20 de lei; nr. DV 17129930 din 09 decembrie 2014 în sumă de 118 155 de lei; nr. DV 9307110 din 12 decembrie 2014 în sumă de 119 003 lei; DV 9307111

din 17 decembrie 2014 în sumă de 19 133,30 de lei; nr. DV 9307130 din 19 decembrie 2014 în sumă de 117 933,50 de lei.

Conform actului de verificare cu SRL „Panax-Ginseng” datoria totală a ultimului față de reclamant constituie 710 817 lei.

A afirmat că încasarea dobânzii de întârziere (prevăzută de lege) urmează a fi reținută după următorul calcul: 710 817 lei (plata restantă) X 25,5% (16,5 % (rata medie a dobânzii stabilită de BNM în mediu pentru anul 2015) + 9% (dobânda peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 conform art. 619 alin. (2)) + 365 zile X 365 zile de întârziere a executării (01 ianuarie 2015 – 31 decembrie 2015) = 181258,34 de lei dobânda de întârziere pentru anul 2015; 710 817 lei (plata restantă) X 26,5% (17.5 % (rata medie a dobânzii stabilită de BNM în mediu pentru anul 2016) + 9% (dobânda peste rata dobânzii prevăzută la art. 585 conform art. 619 alin. (2)) + 365 zile per an X 213 zile de întârziere a executării (01 ianuarie 2016 – 31 iulie 2016) = 109 923,47 de lei dobânda de întârziere pentru anul 2016, în sumă totală de 291 181,81 de lei.

În circumstanțele în care pârâtul a refuzat de a achita benevol datoria restantă, SC „Adi Stil” SRL solicită încasarea din contul SRL „Panax-Ginseng” a sumei de 710 817 lei cu titlu de datorie și suma de 291 181,81 de lei cu titlu de dobândă de întârziere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 16 martie 2017 Societatea cu Răspundere Limitată „Panax-Ginseng” a depus cerere reconvențională împotriva Societății Comerciale „Adi Stil” Societate cu Răspundere Limitată privind anularea actelor juridice.

În motivarea acțiunii reconvenționale a indicat că, marfa indicată de SC „Adi Stil” SRL în cererea de chemare în judecată, de către SRL „Panax-Ginseng” nu a fost procurată și obligațiuni față de terți în evidența contabilă a întreprinderii la suma indicată nu a fost reflectată.

A afirmat că, relații economice cu SC „Adi Stil” SRL nu au avut loc, ori activitatea SRL „Panax-Ginseng” este de natură farmaceutică.

A menționat că, SRL „Panax-Ginseng” nu dispune de spații de depozitare a materialelor de construcții voluminoase și nici de teren aferent pentru depozitarea materialelor de construcții.

Analizând pagina electronică a companiei SC „Adi Stil” SRL (vwww.adi.md). a constatat că aceasta se ocupă exclusiv cu comercializarea materialelor de construcții și, îndeosebi, a profilurilor și panourilor pentru construcția caselor termice. Ținând cont de suma impunătoare, reflectată în copiile facturilor anexate, atât SC „Adi Stil” SRL cât și SRL „Panax-Ginseng” urmau să încheie un contract de vânzare-cumpărare sau de livrare a mărfurilor, în condițiile Codului civil.

A specificat că, este dubios faptul că o cantitate mare de marfă a fost livrată doar în baza facturilor fiscale, fără achitarea prealabilă a acesteia și/sau fără achitarea unui avans pentru marfa respectivă. Un alt aspect dubios al acestei tranzacții, este și modul de transportare a mărfii. Conform informației de pe site-ul oficial al SC „Adi Stil” SRL, marfa indicată în facturile fiscale este voluminoasă și transportarea acesteia cu forțe proprii, cum se indică în factura fiscală nr. DV 5358105 din 01 decembrie 2014 este imposibilă, deoarece SRL „Panax-Ginseng” în evidența contabilă a întreprinderii la contul contabil 1234 „Mijloace de transport” nu sunt înregistrate autovehicule ce ar permite transportarea a unei

asemenea încărcături, totodată, întreprinderea nu dispunea în acea perioadă de un oarecare contract cu companii transportatoare.

În facturile fiscale seria. nr. DV 7129929, DV 7129930, DV 9307110, DV 9307111, DV 9307130, se indică că marfa a fost transportată de către SC „Adi Stil” SRL. Prin urmare, atât la transportarea mărfii cu forțe proprii, precum și la transportarea acesteia de către compania ce livrează marfa în mod obligatoriu, conform pct. 9 al Instrucțiunii privind completarea formularului tipizat de document primar cu regim special „Factura fiscală” aprobată Ordinului Ministerului Finanțelor nr. 115 din 06.09.2010, înregistrat la Ministerul Justiției nr. de înregistrare 774 din 16.09.2010, la livrarea mărfii în mod obligator, în rândul 8 „Foia de parcurs” a Facturii fiscale se indică seria, numărul și data emiterii foii de parcurs, însă compania ce a livrat marfa SC „Adi Stil” SRL, nu a indicat această cerință obligatorie, ceea ce confirmă că o asemenea marfă nu a fost livrată.

Suplimentar a relatat că, SRL „Panax-Ginseng” urma să completeze „bonul beneficiarului”, care este parte componentă a foii de parcurs în cazul beneficiarii serviciilor de transport și ca confirmare de descărcare și recepționare a mărfii, fapt ce în realitate nu a avut loc, ceea ce confirmă că asemenea livrări de marfa nu au existat.

A afirmat că, reieșind din tipul mărfii indicate în facturile fiscale rezultă că SRL „Panax-Ginseng” urma să încheie un contract de depozitare a acestor materiale, însă asemenea document în cadrul întreprinderii lipsește. De asemenea, conform datelor evidenței contabile la contul contabil 211 „Materiale” și/sau la 217 „Mărfuri” înregistrări la valoarea indicată în copiile facturilor prezentate nu sunt.

Prin Actul de control fiscal prin metoda verificării tematice nr. 3-544161 din 16 decembrie 2015, s-a constatat lipsa a unei asemenea tranzacții.

SRL „Panax-Ginseng”, a transmite toate drepturile de ținere a evidenței contabile la „Blanița Biascon” începând cu data de 01 aprilie 2010 în temeiul contractului nr. 4/10 din 23 aprilie 2010, persoana nemijlocit responsabilă fiind Cazacov Vladimir.

Începând cu 01 ianuarie 2015 activitatea de ținere a evidenței contabile a fost preluată de SRL „BCA Consulting”, director al căreia și persoană nemijlocit responsabilă fiind Vladimir Cazacov.

A comunicat că, urmare a imprudenței persoanei responsabile de ținere a evidenței contabile, Vladimir Cazacov, nu a fost asigurată prezentarea declarațiilor fiscale pentru perioadele decembrie 2014 – ianuarie, februarie 2015, fapt ce a dus la anularea SRL „Panax-Ginseng” ca subiect al impunerii cu TVA. Ulterior, la solicitarea conducerii SRL „Panax-Ginseng”, în luna noiembrie 2015 societatea a fost din nou înregistrată ca plătitor al TVA, ca urmare a controlului fiscal și a contrapunerii informației din bazele fiscale ale EFPS privind procurările și livrările de mărfuri impozitate cu TVA.

A specificat că, pe facturile prezentate de SC „Adi Stil” SRL, ca persoană ce a permis eliberarea mărfii din partea SC „Adi Stil” SRL este semnătura lui Vladimir Cazacov, persoană responsabilă și de ținerea evidenței contabile la SRL „Panax-Ginseng”. La fel, pe exemplarul 2 al facturilor fiscale prezentate de SC „Adi Stil” SRL este indicat depozitarul Grozav I. și semnătura acestuia, iar pe exemplarul 1 și 3 a facturilor fiscale ce se păstrează la SRL „Panax-Ginseng” lipsește numele și semnătura depozitarului. Un alt moment important este faptul păstrării

exemplarului 3 al facturilor fiscale la SRL „Panax-Ginseng”, deși acesta este destinat transportatorului, iar în cazul facturilor fiscale seria. nr. DV 7129929 din 14 decembrie 2014, DV 7129930 din 09 decembrie 2014, DV 9307110 din 12 decembrie 2014, DV 9307111 din 17 decembrie 2014, DV 9307130 din 19 decembrie 2014 s-a indicat că marfa a fost transportată de către SC „Adi Stil” SRL, fapt ce denotă că livrarea de mărfuri nu a avut loc.

A mai menționat că, din discuția cu Vladimir Cazacov, ultimul a explicat că, el, fiind contabil la SC „Adi Stil” SRL, a întocmit facturile fiscale menționate pentru a acoperi lipsa unei cantități de marfă în stocul SC „Adi Stil” SRL, deoarece era sfârșitul anului 2014 și putea urma un control fiscal. La fel a explicat că, ulterior, la expirarea unei perioade de timp, facturile date urmau a fi anulate sau casate. Anume din acest motiv facturile fiscale menționate nu au fost luate și reflectate în evidența contabilă a SRL „Panax-Ginseng”. Prin urmare, careva vânzare-cumpărare sau livrare de marfă între SC „Adi Stil” SRL și SRL „Panax-Ginseng” nu a avut loc.

Actul juridic pretins de SC „Adi Stil” SRL și facturile fiscale prezentate au un caracter fictiv și nu au avut drept scop de a da naștere, modifica, sau stinge drepturi și obligații civile.

SRL „Panax-Ginseng” a solicitat prin cererea reconvențională înaintată, declararea nulității actelor juridice de livrare a mărfii și facturilor fiscale seria nr. DV5358105 din 01 decembrie 2014, DV7129929 din 04 decembrie 2014, DV7129930 din 09 decembrie 2014, DV9307110 din 12 decembrie 2014, DV9307111 din 17 decembrie 2014 și DV9307130 din 19 decembrie 2014 încheiate între SC „Adi Stil” SRL și SRL „Panax-Ginseng”, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SC „Adi Stil” SRL.

S-a încasat de la SRL „Panax-Ginseng” în beneficiul SC „Adi Stil” SRL datoria în sumă de 710 817 de lei, dobânda de întârziere în sumă de 291 198 de lei și cheltuielile de judecată pentru achitarea taxei de stat în mărime de 30 060 de lei.

Cererea reconvențională depusă de SRL „Panax-Ginseng”, s-a respins ca neîntemeiată (f.d. 109-113).

Prin decizia din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Valeriu Verejan, în interesele SRL „Panax-Ginseng”, cu menținerea hotărârii din 11 iulie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 186-196).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat existența datoriei SRL „Panax-Ginseng” față de SC „Adi Stil” SRL ce se confirmă prin actele primare care se regăsesc la materialele cauzei, or prin cererea de apel, apelantul susține că părțile litigiului urmau a încheia contract de vânzare-cumpărare sau de livrare a mărfurilor în condițiile codului civil. Conform art. 210 Cod civil, forma scrisă a contractului de vânzare-cumpărare a fost respectată, or, facturile, în temeiul cărora SC „Adi Stil” SRL solicită încasarea datoriei, conțin toate elementele de bază obligatorii ale unei tranzacții de vânzare-cumpărare.

Instanța de apel verificând în raport cu prevederile Codului de procedură civilă legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, a constatat că aceasta urmează a fi menținută, or instanța de fond corect a elucidat și constatat

circumstanțele pricinii, a verificat și apreciat obiectiv, probele prezente la materialele cauzei în vederea admiterii cererii de chemare în judecată, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

La 11 iunie 2019, SRL „Panax-Ginseng”, a declarat recurs împotriva deciziei din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 200-203).

În motivarea recursului și-a exprimat dezacordul cu decizia din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, comunicând că instanțele ierarhic inferioare au încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil prin respingerea cererii de audiere în calitate de martor a lui Vladimir Cazacov, care a lucrat contabil la ambele companii și urma să explice circumstanțe importante pentru soluționarea cauzei, deoarece facturile fiscale din partea SC „Adi Stil” SRL au fost semnate nemijlocit de către acesta.

A afirmat că în cadrul examinării cauzei, instanța de apel a respins cererea SRL „Panax-Ginseng” privind suspendarea procesului pe motivul pornirii urmăririi penale pe numele lui Vladimir Cazacov, care folosindu-se de situația de serviciu, sub pretextul de a furniza marfa beneficiarului SRL „Panax-Ginseng”, a eliberat și semnat facturile fiscale DV7129929 din 04 decembrie 2014, DV7129930 din 09 decembrie 2014, DV9307110 din 12 decembrie 2014, DV9307111 din 17 decembrie 2014 și DV9307130 din 19 decembrie 2014, astfel fiindu-i încălcat dreptul la apărare și la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 18 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru cunoștință participanților la proces conform scrisorii de însoțire la 21 mai 2019 (f.d. 197), însă la dosar lipsește confirmarea recepționării deciziei de către părți.

Prin urmare, recursul declarat la 11 iunie 2019 de SRL „Panax-Ginseng”, a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 439 alin. (2), (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 24 iunie 2019 în adresa intimatului a fost expediat recursul declarat de către SRL „Panax-Ginseng”, fiind înștiințat despre necesitatea depunerii referinței pe marginea recursului declarat (f.d. 206).

Examinând admisibilitatea recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Panax-Ginseng”, este inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL „Panax-Ginseng”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele ierarhic inferioare și nu redă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei se precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursurile declarate nu rezultă încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Cît privește dreptul justițiabilului „de a fi auzit de o instanță”, garantat de art. 6 § 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, instanța notează că obligația de a motiva o hotărîre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea *inter alia*, *Helle vs Finlanda*, 19 decembrie 1997, parag.55; *Hansen vs Norvegia*, 2 octombrie 2014, parag.71-74).

De fapt în concepția instanței europene, articolul 6 § 1 nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs, care întemeindu-se pe dispozițiile legale specificate, respinge un recurs ca fiind „lipsit de șanse de succes”, ceea ce s-a constatat în cazul de față (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Papaioannou vs Grecia*, 2 iunie 2016, parag.45 sau *Baydar vs Olanda*, 24 aprilie 2018, parag.46).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de SRL „Panax-Ginseng”.

În conformitate cu art. 270, 433 lit .a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de SRL „Panax-Ginseng”.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh